

Cursul 10

„Ghidul de viață al războinicului spiritual”

Prima parte

Nivelul trei al filozofiei Căii de Mijloc - Madhyamika

Inspirate după învățăturile lui Geshe Michael,
traducere a conferințelor Lamei Dvora Tzvieli

Lecția 2,b

În lecția trecută am vorbit despre iluminarea completă a lui Buddha versus nirvana și am spus că învățătorii din tradiția noastră nu încurajează oamenii să aspire spre nirvana, ci pentru iluminarea completă a lui Buddha, care este mult mai sublimă și mai încântătoare.

Subiectul acestei lecții este despre beneficiile bodhicitei.

Ce este Mahayana?

Maha — mare,
Yana — car.

„Carul cel mare”. Aceasta este calea de a ajunge la iluminare care include toate ființele. Aceasta este **Mahayana**.

Hinayana este calea inferioară, pe care o parcurge cel care aspiră să ajungă la eliberare și să iasă din suferință, focusându-se pe el însuși. Asta nu înseamnă că nu are compasiune, dar această focusare este fundamentală în ceea ce privește practica lui.

Iluminării absolute complete îi mai spunem și *iluminarea totală*. Deci, Bodhicitta este aspirația spre iluminarea totală de dragul tuturor ființelor. În tibetană:

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།

ཡང་དག་ཚེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།

Sem kye pani shen dun chir
Yang dak dzok pay jang chub do

Tipuri de Bodhicitta

O să vorbim puțin despre câteva tipuri de bodhicitta. În cursul 2 am vorbit despre ele mai detaliat.

Tipuri de Bodhicitta în funcție de nivelurile de înțelepciune

Între gradul de compasiune și gradul de înțelepciune pe care am dobândit-o, există o strânsă legătură și acest lucru nu este întâmplător. Pentru că nu ne putem dezvolta cu adevărat bodhicitta fără a avea o înțelepciune foarte profundă. Ele merg împreună.

Și înainte de a continua să intrăm în detalii, vom aminti puțin despre diferitele tipuri de înțelepciune pe care Arya le dobândește prin perceperea directă a vacuității.

Două niveluri de înțelepciune pe Calea perceperii

1. Înțelepciunea care vine din meditație.

མགམ་གཞག་ཡི་ཤེས།

Nyam shak yeshe

Yeshe — înțelepciune.

Nyam shak înseamnă literalmente **a fi în echilibru, meditația echilibrată. Patanjali**, ne-a vorbit despre *Samapati*. În sanscrită, *Samapati* înseamnă **meditația echilibrată**. În tibetană *Nyam shak*.

Echilibru între ce? Între diferitele obstacole în calea meditației:

- **agitația** = mintea este dispersată, aleargă în toate direcțiile, dorește lucruri, își amintește și îi este dor.

- **somnolența, moleșeala** = mintea este somnoroasă și letargică, lipsită de vivacitate.

Este nevoie de multă practică pentru a ajunge la echilibrul minții în care ea este trează, conștientă, foarte clară, nu este împrăștiată și nu sare din loc în loc. Mintea este fixată pe obiect, fără să mai fie distrasă de ceva.

Dar, *Nyam shak* se referă la înțelepciunea dobândită de Arya în timp ce percepe direct vacuitatea.

Este înțelegerea directă a vacuității în timpul meditației profunde. **Este înțelepciunea care este directă, care nu implică gândirea**. A fost multă gândire înainte de asta, precum și multă practică de meditație și concentrare.

La acest nivel, cel care meditează este complet cufundat în meditație și nu are niciun gând. Nu există gândul de „eu” sau că „înțeleg acum vacuitatea”. Nu există deloc astfel de gânduri. Există, dacă vreți, o fuziune între minte și obiectul ei. Nu mai există nicio separare între ele. Nu mai avem conceptul de „minte mea acum face asta”. Toate acestea au dispărut. Suntem cufundați în obiect și obiectul este vacuitatea.

Când se iese din această meditație, există sentimentul de coborâre. De ce? Pentru că mintea s-a aflat într-un loc foarte înalt.

Corpul este aici, dar mintea este în altă parte, într-o formă superioară de existență. După care există sentimentul de declin. Arya care a perceput vacuitatea pentru prima oară, știe clar ce s-a întâmplat cu el și înțelege că:

- **A întâlnit Dharmakaya**, care este corpul mental al lui Buddha.
- De pe urma întâlnirii personale cu Buddha, **știe cu toată certitudinea că „ființa iluminată” există.**
- Realizează că **s-a întâlnit cu propria sa ființă iluminată.**
- **Are abilitatea de a vedea viitorul.** El vede când va deveni el însuși un Buddha și cum i se va întâmpla asta.

Este o experiență incredibilă, despre care vom vorbi puțin mai târziu.

2. Înțelepciunea de după, ulterioară.

ཇེཏོཔ་ཡེ་ཤེས།

Jetop yeshe

Yeshe — înțelepciune,
Jetop — de după, ulterior.

Jetop yeshe este **înțelepciunea dobândită imediat după perceperea directă a vacuității.**

După ce Arya a ieșit din meditație, începe să aibă **o serie de conștientizări una după alta, foarte profunde.**

Acest lucru i se poate întâmpla și practicantului Hinayana, dar cel care se află în Mahayana și a practicat mult timp învățăturile maestrului Shantideva, în acel moment i se întâmplă ceva uimitor: chakra inimii lui se deschide larg și va veni înțelepciunea, direct. Dacă a practicat și bodhicitta, în același timp realizează bodhicitta adevărată. În același timp, o lumină clară pare să izbucnească din inima lui, cuprinzând toată creația, toate făpturile de pe toate planetele din întregul univers.

Le poate vedea pe toate, și cât de îndrăgostit și cât de legat este de ele. Un fir din fiecare ființă îl leagă de el. Simte pentru prima oară iubirea profundă pentru ele. Această iubire există în fiecare dintre noi, doar că avem obstacole pentru a o întâlni.

Arya se eliberează pentru totdeauna de orice atitudine egoistă, de orice gândire sau comportament prin care se îngrijește mai întâi de el. Fericirea nu poate să existe când am grijă numai de mine, nu există așa ceva.

Maestrul Shantideva spune:

***Niciodată n-am putut fi fericit
Cât timp am căutat fericirea pentru mine!
De acum îi voi proteja mereu pe alții
Și astfel, mă voi proteja și pe mine!***

Deci, dacă suntem pe calea Mahayana, înțelepciunea și bodhicitta apar în același timp. Și acestea creează iluminarea deplină a lui Buddha.

Calea care nu pune accentul pe bodhicitta nu poate duce spre iluminarea deplină. Există meditații minunate despre compasiune, dar ele nu pun în evidență faptul că „eu însumi voi avea grijă ca toată lumea să ajungă la iluminare”. Fără asta, amprenta karmică nu este suficient de puternică. De aceea în budismul tibetan Mahayana sunt multe învățături despre aceste lucruri, pentru ca, atunci când stăm în meditație, să ne direcționăm spre iluminarea totală și nu spre ceva inferior ei.

Ca urmare a acestor experiențe

- **O mare parte din karma negativă se șterge**, și Arya nu va mai putea cădea în târâmurile inferioare. Și el știe asta.
- Are **o mare dorință de a le arăta calea altora**, de a le preda oamenilor Dharma în limba lor, așa cum li se potrivește.
- **Dorește să protejeze învățăturile**, să le conserve.
- El **știe că va deveni un Buddha**, și că-i va ajuta și pe ceilalți să devină un Buddha și să atingă beatitudinea sublimă.

Când știi deja atât de profund că acest lucru este ceea ce mi se va întâmpla și sunt pe calea spre fericirea sublimă, este suficient. De ce anume mai am nevoie? Ce mă mai poate speria pe cale?

Între timp, karmele din trecut rodesc și cu cât Arya progresează mai mult pe cale, cu atât rodesc și mai repede. Obstacolele sunt îndepărtate rapid datorită bodhicittei.

Când se produce bodhicitta, chiar și gândul „Îmi dedic viața pentru a ajunge la iluminare, astfel încât să pot ajuta toată creația!” creează nenumărate merite.

Obstacolele uneori pot fi dificile, dar nu îi mai este teamă!

Acest lucru se poate explica la nivelul canalelor. Începe un flux de prana. Acest gând deschide canalele. Există multe blocaje în interiorul canalelor, iar ele încep să fie eliminate. În urma acestui proces apar tot felul de dureri și, de asemenea, [apar] situații dificile.

Lama Dvora Hla povestește despre o călugăriță, o bună prietenă a ei, care a stat zece luni în retreat. Când călugărița a ieșit din retragere a întrebat-o: „Ei bine, cum a fost retreat-ul?” Și ea a răspuns: „Am fost bolnavă tot timpul”.

Alte două tipuri de bodhicitta

1. Bodhicitta dorinței.

མུན་སེམས།
Munsem

Mun — rugăciune, aspirație, dorință, intenție.

Sem — minte, conștiință.

Munsem — bodhicitta dorinței.

Ce este bodhicitta dorinței? Este dorința ca tuturor ființelor să le fie bine. Ne antrenăm gândirea. Le dorim binele tuturor.

Putem să le dorim tuturor să le fie bine, și să stăm două minute, gândindu-ne la asta, ceea ce este mult. Dacă stăm doar două minute în fiecare zi și ne gândim la asta, viața noastră se va schimba într-un mod uimitor! Dar dacă după cele două minute trecem la treburile noastre, asta nu este **Munsem**.

Sensul lui **Munsem** este că acest gând ne însoțește tot timpul. L-am interiorizat atât de mult, încât a devenit parte din noi. Mintea noastră este impregnată de gândul ca tuturor să le fie mereu bine. Permanent. Acesta este **Munsem**.

După cum știm, în ceremonia de primire a jurămintelor bodhisattva, ne angajăm în fața Lamei să ne cultivăm și să practicăm bodhicitta sub forma de dorință.

Ne angajăm să ne cultivăm această dorință profundă și să o purtăm mereu în inima noastră: de a aduce binecuvântare altora, ca nimeni să nu mai sufere și să aibă parte de fericirea sublimă a lui Buddha.

2. Bodhicitta acțiunii.

འདུག་སེམས།
Jukse

În **bodhicitta acțiunii** nu vrem doar binele tuturor, ci ne spunem: „Cum le va fi bine? Nu este suficient doar a le dori binele, ci acum vom acționa noi înșine ca ceilalți să le fie bine”.

Apoi începem să căutăm ce putem face ca să le fie bine altora și ne angajăm pe această cale.

Ne angajăm să acționăm pentru binele celorlalți și acesta este cu totul alt nivel!

În *Sutra Tăietorul de diamant*, Buddha spune că cei care au reușit acest lucru sunt foarte rari în univers. Puțini sunt cufundați în acest gând și își dedică întreaga viață pentru asta. O astfel de persoană nu-și va găsi odihna până când nu va găsi cum să ajute cu adevărat pe toată lumea. Și acesta este cu totul alt nivel. El este motivat spontan să facă ceea ce este bine.

Ceremonia de primire a jurămintelor bodhisattva se face după ce se învață despre jurăminte. În cursul 7 sunt date toate explicațiile despre aceste jurăminte. Omul trebuie să știe la ce se angajează. (Cursurile 9 și 10 sunt predate înainte de cursul 7. Aceasta este ordinea recomandată).

Cele zece jurăminte de eliberare, reprezintă primul nivel de jurăminte în care ne angajăm să nu-i mai rănim pe ceilalți.

Nivelul jurămintelor bodhisattva este un nivel mult mai înalt, în ceea ce privește efectul său asupra noastră, pentru că practicăm să aducem binecuvântare altora. Dar acest nivel nu poate exista fără primul.

Ceremonia are două părți. Pe vremea lui Nagarjuna, se făcea un ritual în care practicantul se angaja să practice bodhicitta dorinței și numai după un an sau doi se făcea a doua parte.

Astăzi se face o singură ceremonie în care omul se angajează să practice ori ambele bodhicitta, ori [doar] bodhicitta dorinței.

Nu există fericire maximă fără bodhicitta. Dar Bodhicitta nu poate fi realizată dacă nu ne respectăm jurămintele **Juksem**. Trebuie să ne angajăm în totalitate pentru binele comun.

Vocația noastră este iluminarea

Suntem cu toți meniți să fim fericiți. Menirea noastră este de a avea parte de fericirea sublimă a lui Buddha. Cu toții căutăm iluminarea.

De fiecare dată când ne trezim, ne sculăm din pat. De ce? Credem că o să ne fie mai bine dacă ne sculăm din pat.

Tot timpul căutăm Nirvana. Dacă nu am fi căutat-o, nu ne-am fi sculat din pat. Și cu toate că Nirvana este minunată, este o imensă plăcere, **iluminarea totală a lui Buddha este și mai mare.** Și toate învățăturile noastre vin să ne încurajeze să ajungem la iluminarea deplină a lui Buddha.

Cum ajungem la ea?

Karma este ceea ce ne face să îmbătrânim, să murim, să pierdem ce ne este mai drag.

Tot ceea ce facem, spunem, gândim, sunt numite acțiuni. Fiecare astfel de acțiune lasă în minte o amprentă mentală. Aceste amprente sunt numite semințe karmice. Ele rămân cu noi și nu se șterg niciodată. Ele stau în subconștient, ca într-un incubator. În momentul în care sunt create condițiile prielnice, ele dau rod și ne creează lumea. Câte de multe amprente se acumulează în subconștient? 64 într-o singură pocnitură de degete.

Să ne uităm la cum decurge ziua noastră. Cât din ea este minunată? Cât din ea este dedicată cu adevărat celorlalți? Spre tristețea noastră, vom descoperi că nu facem asta prea mult. Deci, ce ne-a adus aici? Dacă suntem aici și auzim aceste lucruri care ne pot scoate din necazuri, aceasta este un semn că am acumulat multă karmă bună.

De-a lungul multor vieți am acumulat nenumărate binefaceri care ne-au adus aici. Unde aici? La o lecție de dharma. Din punct de vedere karmic, lecția de dharma este foarte prețioasă.

Rodiri karmice

Karma este ca energia: odată ce a rodit, va dispărea. Faptul că stăm aici și ascultăm învățătura, ne-a rodit karma. În continuare vor veni alte semințe mai puțin bune, pentru că pe cele bune le-am folosit acum.

Deci, ce vom face? Acum, cum rezolvăm asta?

Viața noastră, tot ceea ce experimentăm clipă de clipă este o rodire karmică continuă. Nu este nimic altceva.

Ce înseamnă ca cineva să se nască câine? Nu înseamnă că există o întreprindere de corpuri de câini și când sufletul părăsește corpul, un înger vine și îl împinge în alt corp și acum sunt câine. Poate că în trecut am mințit mult și acum am o formă de viață care implică multă frică de animal.

Și asta este tot, doar schimbare karmică. Este ca și cum cineva merge cu mașina și pe neașteptate o alta intră în el, astfel că se trezește cuprins de flăcări. Karma se schimbă brusc și persoana experimentează altceva.

La fel și în momentul morții: karma se schimbă și va rodi o altă karma în funcție de ceea ce avem în baza de date. Și rezerva karmică este uriașă. Ce va ieși din ea? Marii Lama spun că este ca ruleta rusească.

Deci, ce vom face? Avem un depozit karmic imens pe care nu-l putem controla.

Cheia este în înțelegerea mecanismului karmei

- a. Trebuie să mă asigur ca depozitul să fie în favoarea mea. Vreau să acumulez karma bună.
- b. Vreau să încetez de a mai planta karma negativă.
- c. Vreau să mă debarasez de cele pe care le-am acumulat deja. Spunem că acest lucru se poate. Pe calea Mahayana spunem că putem purifica karma. În lecția 3 vom vedea cum o purificăm. Acest lucru este foarte important de știut, pentru că fără purificare vom continua să avem obstacole pentru a dezvolta bodhicitta și nu vom putea ajunge la iluminare.

Întrebare: *La un moment dat am învățat că odată ce sufletul intră într-un corp uman, nu se mai poate reîncarna în animal.*

Răspuns: *Acest lucru nu este adevărat!*

Se spune despre Buddha că într-o zi stătea pe un dâmb înconjurat de toți discipolii săi care îl privesc cu admirație. Iar ei îi pun exact această întrebare.

Buddha ia în mână nisip și întreabă: „Câte fire de praf sunt sub unghia mea? Și câte fire de praf acoperă întreg pământul? Călugării îi răspund: „Oh, Buddha, numărul firelor de praf de pe întreg pământul este de o sută de ori mai mare. Nu, de o mie de ori mai mare. Nu, de un milion de ori. Nu, infinit mai mare!

Atunci Buddha spuse: „Șansa ca cineva care este acum o ființă umană, să se renască din nou om, este ca acest raport dintre firele de praf de sub unghia mea și cele care acoperă întreaga față a pământului, adică aproape zero.

Dacă omul nu practică, șansa lui este aproape zero. Acumulăm 64 de amprente pe secundă. Câte dintre ele sunt dedicate faptelor bune?

Deci faptul că am dobândit un corp uman în această viață este extrem de rar din punct de vedere spiritual. Buddha a spus că „aproape toată lumea va cădea în tărâmurile inferioare”. Acesta este răspunsul lui Buddha.

Prin urmare, dacă suntem deja aici și continuăm să alergăm după deșertăciunile acestei lumi, suferința va fi mare. De aceea ne aflăm aici: pentru a înțelege cum funcționează acest mecanism, astfel încât să-l putem folosi în beneficiul nostru și a altora.

Și dintre toate amprentele mentale despre care am vorbit, cea mai puternică este Bodhicitta. Numai ea ne conduce spre iluminare.

Dacă ne dezvoltăm dorința de a-i ajuta pe toți ceilalți, acumulăm o karmă minunată. A transmite altora aceste cunoștințe este un act incredibil care creează karma de a întâlni din nou aceste lucruri și de a ajunge la fericire.

Câmpul bodhicittei este toate ființele simțitoare, fără excepție. Acesta este raza ei de acțiune și de aceea o face atât de puternică.

V-am vorbit puțin despre faptul că pentru a finaliza calea trebuie să intrați în tantra. Este imposibil să o desăvârșiți fără Tantra, așa a spus Buddha.

Tantra este o practică secretă. În ea se intră numai dacă suntem pregătiți, având printre altele înțelegerea compasiunii și a vacuității. Și asta facem în cursurile noastre, aprofundăm.

Este imposibil de reușit în Tantra fără cultivarea Bodhicitei. Nu este nevoie să realizăm adevărata Bodhicitta pentru a intra în Tantra. Nu este o condiție. Printre altele, Tantra accelerează procesul de cultivare a Bodhicitei.

Beneficiile Bodhicitei

Ce se întâmplă în lumea lui Buddha? Vorbim acum despre beneficiile bodhicitei.

Când semințele uimitoare ale Bodhicitei rodesc, fiecare lucru mărunț al experienței noastre este extaz. Dacă îi oferim lui Buddha ceva ce pentru noi este cel mai infect lucru – pentru el este o sursă de extaz. Buddha se află într-o stare de beatitudine permanentă, nu există nimic impur în lumea sa. El este în permanență în plăcerea supremă, pe care nu ne-o putem imagina. Și asta nu poate veni decât din Bodhicitta.

- **Bodhicitta ne îndeplinește orice dorință, fără excepție.** Toate scopurile pe care le avem în această viață și în următoarea.

- **Nu ne mai este frică.** Ne împiedică de a mai cădea în tărâmurile inferioare.

- **Corpul se transformă în trup de înger,** un corp de lumină, ca un diamant. El nu poate fi sub nicio formă vătămat, are abilități extraordinare și este de o rară frumusețe.

Ne întoarcem acum la versetul 6 și 7.

6.
*Atât de mică si firavă este binefacerea mea,
Ce altă virtute mai nobilă voi putea găsi,
Ca forța imensă a răului să o poată birui,
Dacă nu aspirația spre iluminare?*

7.
*Multe veacuri, toți Buddha
Au contemplat și au văzut
Că atingerea rapidă a fericirii supreme
Benefică este ea ființelor nenumărate.*

Buddha, sunt cei virtuoși. În tibetană:

ཐུཔ་པ་
Tupa

Ei au abilitatea de a ajuta toate ființele. Ei au contemplat multe veacuri și au căutat ce ar putea ajuta cu adevărat ființele să atingă fericirea supremă.

*... și au văzut
Că atingerea rapidă a fericirii supreme
Benefică este ea ființelor nenumărate.*

Versetul 8:

*Aceia ce doresc să distrugă multiplele
Forme de suferință din existența condiționată,
Și durerea din inima a tot ce-i viu să o îndepărteze,
Și a le aduce lor fericirea sub orice fel și chip,
Dorișta de iluminare nu o vor abandona niciodată.*

Maestrul ne spune că cei care sunt serioși pe cale, nu vor abandona niciodată aspirația spre iluminare. El își va spune: „Voi ajunge la iluminare, de dragul întregii creații. Eu însumi voi face asta!”.

9.
*Și chiar dacă ei sunt încă deprimați, și
În continuare, în al vieții ciclu încătușați,
Aceia care în inimile lor, dorul de iluminare și-au intensificat,
Pe dată vor deveni copiii celor iluminați
Și de toți îngerii și locuitorii lumii vor fi venerați.*

În acest verset frumos se spune: Chiar dacă nu m-am eliberat încă din roata suferinței, sunt în ea și nu sunt încă iluminat - dacă mi-am dezvoltat aspirația spre iluminare, am devenit copilul celor iluminați. Toți Buddha mă consideră un membru al familiei, pentru că sunt pe cale. Deja încep să arăt ca ei”.

Buddha îi iubesc pe toți cei care au urcat pe cale și binecuvântarea se revarsă peste astfel de persoane. Asta înseamnă că Buddha nu-i iubesc și pe ceilalți? Îi iubesc în aceeași măsură. Dar capacitatea lor de a-i ajuta pe alții este mică. De ce? Pentru că aceștia nu și-au deschis încă inima. Pentru ca Buddha să mă ajute, trebuie să-l las să intre.

Faptul că noi devenim copiii lui Buddha, ei încep să aibă grijă de noi personal și binecuvântările lor încep să se manifeste în viața noastră prin sentiment și cunoaștere, iar lumina începe să vină.

Metafore care descriu valoarea bodhicitei

Următoarele versete prezintă metafore care ne ilustrează imensa binecuvântare a bodhicitei.

- elixirul magic

10.

Păstrează ferm în inima ta „dorința de iluminare”

Ca pe elixirul magic suprem, ce schimbă în aur totul

Pentru că transformă corpul tău necurat, pe care l-ai luat,

În corpul sublim a lui Buddha, de neegalat.

Ce ne spune maestrul Shantideva? Bodhicitta este la fel ca elixirul alchimistului care „transformă totul în aur”. Este soluția magică ce ne scoate din suferință.

Această dorință de a-i scoate pe alții din suferință este exact ceea ce mă scoate pe mine din suferință.

„Acest corp este necurat în sensul că se degradează și moare. Tendința noastră este să privim corpul din exterior și cum arată el în oglindă, dar medicii care trec prin cursuri de anatomie se uită în interiorul lui.

Și dacă ne uităm ce este în acest corp? Putem vedea sistemele lui, ce lichide trec prin el, ce solide trec prin el, care este natura lor. Acest corp poate deveni corpul sublim al lui Buddha, un corp de lumină. Și spune: **aspirația spre iluminare este acest elixir care transformă corpul.**

- ca bijuteria prețioasă împlinitoare de dorințe

11.

Păstrează ferm dorința de iluminare, ca pe o bijuterie prețioasă,

Căpitanul lumii, a cărui minte este nelimitată,

A cercetat profund și a constatat cât de prețioși

Sunt cei ce doresc din pribegie să se elibereze.

Cine este căpitanul aici? Buddha.

Datorită ignoranței noastre suntem forțați să pribegim în samsara. El ne spune: Bodhicitta este ceea ce eliberează. Ea este comparată aici cu acea bijuterie legendară care împlinește toate dorințele persoanei care o găsește.

Valoarea bodhicitei depășește chiar și această piatră prețioasă, pentru că ne oferă iluminarea lui Buddha, fericirea care depășește cu mult orice lucru pe care ni l-am putea dori.

- ca un copac veșnic verde

12.

Toate celelalte virtuți ca planta musa sunt

După ce dă roade, ele se veștejesc și cad.

Numai dorința de iluminare este un copac peren

Ce înflorește și dă fructe permanent

Și mai mult - el crește neîncetat.

Ce este planta musa? Se numește **plantain**. Este un bananier a cărui banane sunt verzi și pline de amidon și sunt folosite la gătit. Sunt numite și „banane pentru gătit”. Se pare că planta după ce dă roade este terminată.

Dacă hrănesc acum pe cineva, este o faptă bună. În viitor mă vor hrăni alții pe mine. Această karmă s-a terminat. Am plantat, am cules, s-a terminat! Ce este în neregulă cu asta? Nu este nimic neregulă. Numai așa avem de mâncare. Dar asta nu este suficient, ne spune maestrul.

Aspirația spre iluminare este ca un copac veșnic verde, care continuă să dea roade și nu se ofilește niciodată. De ce? Pentru că nu doar dăruiesc altuia mâncare, ci și **îl învăț să ajungă la fericire, cum să-și creeze singur fericirea**. Și la rândul lui îi va învăța pe alții și asta la nesfârșit.

Ea este ca unda concentrică care se formează când aruncăm cu piatra în mare. Ea se extinde și se propagă la mari distanțe. **Dacă învățăm pe cineva aceste lucruri, acumulăm infinite binefaceri, pentru că nu știm unde va ajunge el, cum îl va influența în interior și cui îi va transmite mai departe**. Ca o rețea de marketing.

Suntem în fruntea rețelei și tot ceea ce transmitem mai departe, se întoarce la voi înmulțit, dar gândul nu este spre beneficiul propriu.

- Ca eroul luptător ce ne protejează

13.

La fel ca și cel ce se bizuie pe eroul luptător, când tremura de frică

Sau cel care face extrem de rele a comis,

Pe dată va fi salvat, dacă pe dorința de iluminare s-a bazat.

Dacă această înțelegere este în inima ta, ce te împiedică să te sprijini pe ea?

Să spunem că ne este frică de ceva sau că cineva ne amenință viața. Dușmanul ne spune: „În această lună, voi veni și te voi omorî”. Așa că ne angajăm un bodyguard sau ne punem zăvoare la uși sau alarme. Maestrul ne spune: Cine săvârșește infracțiuni grave și începe să înțeleagă consecințele faptei, să înțeleagă cum funcționează semintele, va începe să se teamă. Și dacă nu acum, va înțelege atunci când moartea i se va apropia.

Pe măsură ce moartea se apropie, oamenii încep să vadă rezultatele karmelor lor și devin speriați de moarte. Și majoritatea oamenilor mor de frică. Majoritatea oamenilor mor în

panică, pentru că încep să-și dea seama spre ce se îndreaptă consecințele faptelor lor. Știu că le va veni ziua judecății.

Omul în pragul morții știe ca va trebui să suporte consecințele. El deja începe să le vadă și să le audă. Unii încep să audă zgomotul infernului chiar înainte ca mintea să părăsească trupul. Este foarte trist. Nu-i mai putem ajuta. Este prea târziu.

Maestrul ne spune că oricine își dezvoltă aspirația spre iluminare, chiar dacă a comis cele mai groaznice păcate, poate fi purificat în acest fel. Karma dorinței de a ajuta toate ființele și de a acționa spre binele lor este atât de puternică, încât nu există nimic care să nu poată fi purificat cu ajutorul ei. Cel care a realizat adevărata bodhicitta își elimină toate aceste karme negative. Nu-i mai este frică. Așa că spune „De ce cei care se tem de păcatele lor nu se sprijină pe ea?”

- ca și focul de la sfârșitul lumii

14.

La fel ca și focul de la sfârșitul lumii,

Ea pârlăște instantaneu orice mare rău.

Avantajele nenumărate ale acestei aspirații

Discipolului Sudhana au fost predate, de către înțeleptul Lord Maitreya.

Sudhana este numele unui călugăr care s-a adresat lui Buddha cu rugămintea: „*Te rog Buddha, spune-mi care sunt beneficiile aspirării spre iluminare?*” Și apoi Buddha le enumeră.

În acest verset, maestrul ne vorbește despre „focul de la sfârșitul lumii”. Conform cosmologiei budiste (prezentată în *Cursul 8*), această lume a noastră va fi cuprinsă de flăcări îngrozitoare și distrusă complet. Nu suntem atât de departe de asta, deja se produc arme nucleare de distrugere în masă. Lumea se mai poate sfârși și prin inundații masive.

Maestrul compară Bodhicitta cu acest foc apocaliptic care distruge întreaga lume. Aspirația spre iluminare elimină toate afecțiunile mentale, toate otrăvurile și toate karmele. Ea le arde complet, iar obstacolele din calea iluminării sunt eliminate.

În sutra „*Formația de trestie*” există și alte metafore suplimentare pentru aspirația spre iluminare. În ea scrie:

„Această aspirație sfântă, adică aspirația către iluminare, este ca o sămânță, un câmp fertil, un vas care îndeplinește orice dorință și o sabie.”

Câteva cuvinte despre aceste metafore.

a. aspirația spre iluminare este ca **o sămânță** pentru că din ea cresc toate calitățile sublime ale unei ființe iluminate.

b. Aspirația spre iluminare este ca **un câmp fertil** pentru că permite tuturor calităților bune ale ființelor vii să crească și mai mult. Câmpul fertil face posibilă creșterea a tot ceea

ce este mai bun în semințe. Cu toții avem deja semințele compasiunii. Vrem să fim oameni buni și plini de compasiune. Aspirația spre iluminare le face să crească și să ajungă la dimensiuni mari, la dimensiuni cosmice, la dimensiunea în care eu personal vreau să ajut toate ființele.

c. aspirația spre iluminare este ca **un vas care îndeplinește orice dorință**, deoarece cei care își dezvoltă dorința de iluminare vor ajunge în cele din urmă la iluminare și toate dorințele lor vor fi împlinite, fără excepție. Inclusiv toate dorințele pe care le au pentru lucruri lumești pe care le caută cu atâta disperare. Vasul care îndeplinește orice dorință este similar lămpii magice din poveste, care atunci când este frecată, ea îndeplinește dorința. Datorită aspirației noastre spre iluminare, dezvoltăm abilități atât de minunate și acumulăm karme atât de bune, încât vom avea parte de tot ceea ce este mai bun.

d. aspirația spre iluminare este ca **o sabie**, deoarece o putem folosi pentru a învinge dușmanii care au legătură cu afecțiunile noastre mentale. Nu putem atinge iluminarea atâta timp cât avem chiar și o singură afecțiune mentală - un gând de ură, resentimente sau gelozie, sau orice altceva. Deci, dacă suntem serioși în ceea ce privește calea noastră către iluminare, va trebui să ne eliminăm toate afecțiunile mentale. Și în acest sens, aspirația spre iluminare funcționează ca o sabie.

Cu aceasta am încheiat primul capitol al cărții Maestrului Shantideva. În primul capitol sunt 36 de versete și toate sunt minunate. Versetele la care ne-am referit sunt doar o selecție din capitol. Ne vom mulțumi cu acestea și vom trece la al doilea capitol, pentru că timpul nostru este limitat, nu pentru că ar fi mai puțin valoroase.